

Dosarul nr. 2rac-147/23
2-20150476-01-2rac-10072023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud.: V. Holban)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: L. Pruteanu, I. Țurcan, O. Cojocaru)

ÎNCHEIERE

24 ianuarie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componență:

Președinte, judecător

Judecători

Aliona Miron

Diana Stănilă

Ion Malanciuc

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societate cu Răspundere Limitată "Agrosud-Service", reprezentată de avocatul Todorov Maxim,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societate cu Răspundere Limitată „Chem Teh Agro” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Agrosud-Service” privind încasarea datoriei și a penalității și cererea reconvențională înaintată de Societate cu Răspundere Limitată „Agrosud-Service” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Chem Teh Agro”, intervenient accesoriu Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor cu privire la rezoluțiunea contractului,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 februarie 2023, prin care s-a respins apelul declarat de Societate cu Răspundere Limitată "Agrosud-Service", s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 21 aprilie 2022,

c o n s t a t ă:

La 27 noiembrie 2020, S.R.L. „Chem Teh Agro” a depus cerere de chemare în judecată împotriva S.R.L. „Agrosud-Service” cu privire la încasarea datoriei, penalității contractuale și a cheltuielilor de judecată.

În motivare, a invocat că, la 21.02.2020 între S.R.L. „Chem Teh Agro” în calitate de vânzător și S.R.L. „Agrosud-Service” în calitate de cumpărător a fost încheiat contractul de vânzare - cumpărare nr. 76 și anexa nr. 1 din 21.02.2020, potrivit căruia reclamanta a vândut, iar pârâta a cumpărat marfă în sumă totală de 168861,59 lei.

S.R.L. „Agrosud-Service” urma să achite prețul de 168861,59 lei indicat în factură și în actul de verificare până la 31.10.2020, însă din motive necunoscute până în prezent nu a stins datoria contractuală.

La 02.11.2020 a expediat în adresa „Agrosud-Service” S.R.L. o cerere prealabilă prin care a solicitat plata datoriei, dar cu toate că aceasta a fost recepționată, solicitările au rămas ignorate.

Reclamantul a susținut că, conform pct. 7.4 al contractului, întreprinderea pârâtă a acumulat o penalitate în mărime de 3883,82 lei pentru perioada 01.11.2020 - 23.11.2020, având în vedere că data scadentă de plată a datoriei a fost 31.10.2020.

Prin cererea de majorare a pretențiilor, S.R.L. „Chem Teh Agro” a solicitat în încasarea din contul S.R.L. „Agrosud-Service” a datoriei în mărime de 168 861,59 lei, penalității contractuale în mărime de 58 257,24 lei, taxei de stat în sumă de 6 813,55 lei și cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 10.000 lei.

La 25 ianuarie 2021 S.R.L. „Agrosud-Service” a depus cerere reconvențională solicitând rezoluțiunea contractului de vânzare-cumpărare nr. 76 din 21.02.2020 cu restituirea către „Chem Teh Agro” S.R.L. a produselor fitosanitare necalitative rămase și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivare a indicat că, produsele achiziționate de la „Chem Teh Agro” S.R.L. erau de o calitate necorespunzătoare - acestea fiind contrafăcute, fapt confirmat prin Raportul de constatare tehnico-științifică nr.34/12/3-R-398 din 19.08.2020 și procesul-verbal de control nr. 77 din 01.06.2020.

Urmare a neexecutării obligației de a pune la dispoziția cumpărătorului doar bunurile de calitate corespunzătoare, debitorul este obligat să restituie suma recepționată, însă faptul că „Chem Teh Agro” S.R.L. a vândut produsele contrafăcute/necalitative exclude dreptul vânzătorului de a cere executarea corelativă a obligației, or substanțele achiziționate au fost destinate pentru combaterea buruiianului, dar nu au produs efectul declarat de vânzător, cauzând și un prejudiciu solului și culturilor anilor următori.

Astfel, a susținut că, raportul de constatare tehnico-științifică din 19.08.2020 și procesele-verbale de control servesc temei de a declara rezoluțiunea contractului de vânzare - cumpărare nr. 76 și anexa nr. 1 din 21.02.2020, din motivul că achiziționarea bunurilor care nu corespunde calității declarate reprezintă în sine o neexecutare esențială.

Prin hotărârea Judecătoriai Chișinău, sediul Centru din 21 aprilie 2022, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L. „Chem-Teh-Agro”.

S-a încasat din contul S.R.L. „Agrosud-Service” în beneficiul S.R.L. „Chem-Teh-Agro” datoria în baza contractului nr. 76 din 21 februarie 2020 în mărime de 168861,59 lei, penalitatea în mărime de 58257,24 lei, cheltuieli de judecată pentru taxa de stat în mărime de 6813,55 lei și pentru servicii juridice în mărime de 5000 lei în total suma de 234432,38 lei (două sute treizeci și patru mii patru sute treizeci și doi lei și 38 bani).

În rest cererea de chemare în judecată s-a respins ca neîntemeiată.

S-a respins drept neîntemeiată cererea reconvențională înaintată de S.R.L. „Agrosud-Service” împotriva S.R.L. „Chem Teh Agro” cu privire la rezoluțiunea contractului.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a conchis că, S.R.L. „Chem Teh Agro” a livrat produsele Pav Trend 90, Nicomex Plus WG, Cliomex 300Sl și semințe de floarea soarelui destinată însămânțării FAUSTO ST, iar S.R.L. „Agrosud-Service” urma să îndeplinească obligațiunile contractuale corespunzător prin achitarea integrală a valorii acestora conform facturii fiscale seria AAI nr. 5498786 eliberată la data de 12.03.2020.

Instanța a stabilit cu certitudine existența între părți a relațiilor contractuale, executarea corespunzătoare a obligațiilor de către reclamant, în situația în care livrarea mărfii nu a fost negată de pârât.

La fel, a fost constatată neexecutarea obligațiilor contractuale de către pârât, care deși a preluat marfa conform facturii fiscale, nu a achitat plata pentru aceasta, fapt ce a dus la formarea datoriei în cauză, or prin neexecutare a obligației conform art. 901 alin (5) Cod civil.

Instanța de fond a reținut că, suma datoriei este confirmată de actul de verificare privind decontările reciproce, prin care se atestă faptul că la data de 18.11.2020 datoria „Agrosud-Service” S.R.L. față de „Chem Teh Agro” S.R.L. constituie suma de 168861,59 lei, iar potrivit art. 123 alin. (6) Cod de procedură civilă al RM, faptele invocate de una din părți nu trebuie dovedite în măsura în care cealaltă parte nu le-a negat.

De asemenea, instanța a constatat că părțile au indicat în mod expres în pct.7.4 al contractului că, pentru fiecare zi de neachitare a mărfii indicată în anexele la prezentul contract, 5 cumpărătorul va plăti vânzătorului o penalitate în mărime de 0.1%, penalitatea va fi calculată și aplicată zilnic.

Ținând cont că, neexecutarea de către pârât a obligațiilor contractuale a fost demonstrată prin probe incontestabile, instanța a considerat oportună încasarea din contul pârâtului a penalității în mărime de 58257,24 lei pentru neexecutarea clauzelor contractuale, calculată pentru perioada 01.11.2020 - 12.10.2021.

Cu referire la acțiunea reconvențională depuse de „Agrosud-Service” S.R.L. împotriva „Chem Teh Agro” S.R.L. cu privire la rezoluțiunea contractului instanța de fond a reținut că:

Ca temei de rezoluțiune a contractului nr.76 din 21.02.2020 nu poate fi reținut neexecutării esențiale a contractului manifestată prin calitatea necorespunzătoare a produselor achiziționate de către „Agrosud-Service” S.R.L. de la „Chem Teh Agro” S.R.L., or contrafacerea sau necorespunderea calității mărfii livrate nu a fost probată prin nici un act concludent.

Raportul de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/3-R-398 din 19.08.2020 nu reprezintă o probă pertinentă, potrivit concluziilor raportului, se confirmă doar faptul depistării înlăturării și înlocuirii cărorva marcaje/etichete de pe buteliile cu inscripțiile „Nicomex Plus”, „Quizamex 50ES”, „Cliomex 300SL”, „Sambo 50 CS”, „Megastar 750 WG” și „Folmex 250 EW”, însă nu a fost constatată calitatea defectuoasă a erbicidelor în cauză.

Procesul -verbal de control nr.77 din 01.06.2020, nu probează însușirile sau natura necorespunzătoare a produselor litigante, dat fiind faptul că inspectorii ce au efectuat nemijlocit controlul preparatelor „Nicomex Plus WG” și „Cliomex 300SL” au stabilit doar faptul că erbicidele folosite nu au avut efect având în vedere faptul că buruienile au fost puțin afectate.

Prin procesul-verbal nu a fost demonstrată deficiența calității produselor, ci doar au fost aduse careva constatări asupra stării de fapt depistate de inspectorii delegați de a efectua control pe terenurile semănate cu porumb în baza plângerii nr.34 din 28.05.2020 depuse de reprezentantul „Agrosud-Service” S.R.L.

Instanța de fond a reținut că, în conținutul Ordonanței procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale din 21 mai 2021 a fost stipulat că substanțele identificate în mostrele produselor fitosanitare

care au fost ridicate de la „Chem Teh Agro” S.R.L. și anume „Nicomex Plus WG” și „Cliomex 300SL” , corespund cu substanțele active indicate pe etichetele ambalajelor, circumstanță ce repetat exclude pretinsa neexecutare esențială de către „Chem Teh Agro” S.R.L. a contractului prin vinderea unor produse cu calitatea neconformă.

Instanța de fond a constatat că, S.R.L. „Agrosud-Service” nu a prezentat probe verosimile ce ar servi drept temei legal de rezoluțiune a contractului nr.76 din 21.02.2020, iar simpla invocare a necorespunderii calității mărfii fără suport probatoriu, nu poate fi reținut, deoarece nu atestă vinovăția/culpa vânzătorului.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 28 aprilie 2022, S.R.L. ”Agrosud-Service” a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea hotărârii și emiterea unei noi decizii de respingere a acțiunii înaintate de S.R.L. ”Chem Teh Agro” și admitere a acțiunii reconvenționale.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 21 februarie 2023, s-a respins apelul declarat de S.R.L. ”Agrosud-Service” și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 21 aprilie 2022.

La 26 mai 2023, Societate cu Răspundere Limitată ”Agrosud-Service”, reprezentată de avocatul Todorov Maxim, a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 februarie 2023 solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii depuse de S.R.L. ”Chem Teh Agro” și admitere a acțiunii reconvenționale.

În motivare a susținut că, instanțele ierarhic inferioare examinând litigiul nu s-au expus asupra argumentelor invocate în acțiunea reconvențională.

Nu au ținut cont de prevederile Legii cu privire la produsele de uz fitosanitar și fertilizanți, care prevede cum trebuie să fie plasate produsele pe piață.

La fel, instanțele nu s-au expus asupra proceselor-verbale de control întocmite de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.

Recurentul relatează că soluția emisă de instanțele ierarhic inferioare relevă o insuficientă analiză a probatoriului administrat în cauză, ceea ce a condus la reținerea unei situații de fapt inexacte, iar concluzia instanței de apel, precum că, speței sunt aplicabile prevederile art.921 alin.(1) Cod civil, este eronată.

Recurentul și-a întemeiat pretențiile invocate în recurs prin prisma prevederilor art.432 alin. (2) lit. c) din Codul de procedură civilă.

La 10 iulie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimațiilor pentru notificare copia recursului, explicându-le dreptul de a depune referință.

Prin referința depusă la 13 iulie 2023, S.R.L. ”Chem Teh Agro”, reprezentat de avocatul Cotruță Sergiu a susținut că, temeiurile recursului nu se încadrează în prevederile art. 432 alin.(1), (2) lit. c) din Codul de procedură civilă.

Toate obiecțiile formulate în recurs au fost supuse examinării de către instanța de apel și nu reflectă încălcarea normelor de drept material sau procedural.

Acțiunea reconvențională este neîntemeiată, în cadrul examinării acțiunii în fond nefiind prezentate probe ce putea servi ca temei legal de rezoluțiune a contractului. Respectiv, a pledat pentru inadmisibilitatea recursului.

Prin referința depusă la 11 august 2023, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor a indicat că în cadrul examinării cauzei nu a putut confirma însușirile și natura necorespunzătoare a produselor livrate, iar concluziile reflectate nu poate

proba calitatea necorespunzătoare a produselor livrate, ci reflectă doar stare constată de către inspectorii delegați de a efectua control pe terenurile semănate cu porumb.

În circumstanțele date, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor a lăsat la discreția instanței adoptarea soluției asupra recursului.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Dispozitivul deciziei Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat public la 21 februarie 2023.

Conform extrasului din poșta electronică anexat la fila dosarului 123, Vol. III, decizia motivată a Curții de Apel Chișinău din 21 februarie 2023 a fost notificată părților la 11 mai 2023 prin intermediul poștei electronice.

Respectiv, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, în speță, calea de atac în ordine de recurs a fost demarată în interiorul termenului legal.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră oportun de a învedera că, prin Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare 18 august 2023, cu excepția art. IV, V pct. 1-9 și 11-16 și art. VII – 01 septembrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 318-321 art. 570 din 18 august 2023, au fost introduse modificări în Codul de procedură civilă, inclusiv la capitolul XXXVIII – Recursul, secțiunea a 2-a, recursul împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel.

Conform art. XI alin. (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursurilor.

În această consecvență, se deduce că admisibilitatea recursului depus Societate cu Răspundere Limitată ”Agrosud-Service”, reprezentată de avocatul Todorov Maxim împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 februarie 2023, va fi examinat în baza temeiurilor stipulate în redacția art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare până la 01 septembrie 2023.

Examinând admisibilitatea recursului, fără prezența participanților la proces, în acord cu procedura specificată la art. 440 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs depusă de Societate cu Răspundere Limitată ”Agrosud-Service”, reprezentată de avocatul Todorov Maxim, este inadmisibilă, pentru motivele ce succed.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recursuri se

încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă (în redacția în vigoare la data depunerii cererilor de recurs).

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs de către Societate cu Răspundere Limitată "Agrosud-Service", reprezentată de avocatul Todorov Maxim

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că acestea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, verificând din oficiu, existența circumstanțelor expuse în art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, și anume dacă au fost săvârșite alte încălcări decât cele indicate ce ar constitui temei de declarare a recursului în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau dacă instanța de apel a apreciat probele arbitrar, sau dacă ar exista erori comise ce ar duce la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, nu a depistat.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că recursurile exercitate conform Secțiunii a II-a au caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul declarat de către Societate cu Răspundere Limitată "Agrosud-Service", reprezentată de avocatul Todorov Maxim, conține obiecții de fapt și de drept, similare celor expuse anterior în cadrul examinării cauzei, care au fost analizate de către instanța de apel, fiind apreciate corespunzător.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate instanței de apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

Drept urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că argumentele invocate de către recurent nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, și respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a aprecia recursul declarat de către Societate cu Răspundere Limitată "Agrosud-Service", reprezentată de avocatul Todorov Maxim, ca fiind inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. a), 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Societate cu Răspundere Limitată "Agrosud-Service", reprezentată de avocatul Todorov Maxim împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 februarie 2023.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc